

Towary wrażliwe

Wyniki analiz MRiT

Czerwiec 2026

Analizy badające potencjalną wrażliwość łańcuchów dostaw

Dane: handel zagraniczny

Metodologia: UE

I. Wytypowanie towarów wrażliwych (strukturalne)

1. Ocena zależności od dostaw polskiej gosp. – badanie podstawowe
2. Ocena zależności od dostaw polskiej gosp. – badanie rozszerzone (EXVI)

II. Identyfikacja potencjalnych zaburzeń (koniunkturalne)

1. Zmiany w wolumenie i cenach handlu – metoda SCAN

I.

Ocena zależności polskiej gosp. od dostaw – badanie podstawowe

Kryteria

- 1) Koncentracja importu danego produktu (indeks Herfindahla-Hirschmana)
- 2) Możliwość zastąpienia danego produktu towarem wyprodukowanym w Polsce (udział importu PL w całkowitym eksporcie PL danego towaru)

Wyniki ogólne

- **1282/5500** produktów (CN6)
- Wartość: **42,7 mld USD** (2024 r.) – 11% importu PL ogółem

W przypadku 29 spośród 1282 wytypowanych produktów zależnych, Polska była **światowym liderem** w ich imporcie np.:

- Różne sole tlenowych i nadtlenowych kwasów metalicznych.
- Broń artyleryjska (na przykład armaty, haubice i moździerze).
- Mięso ryb łososiowatych, świeże lub schłodzone, nie filety.

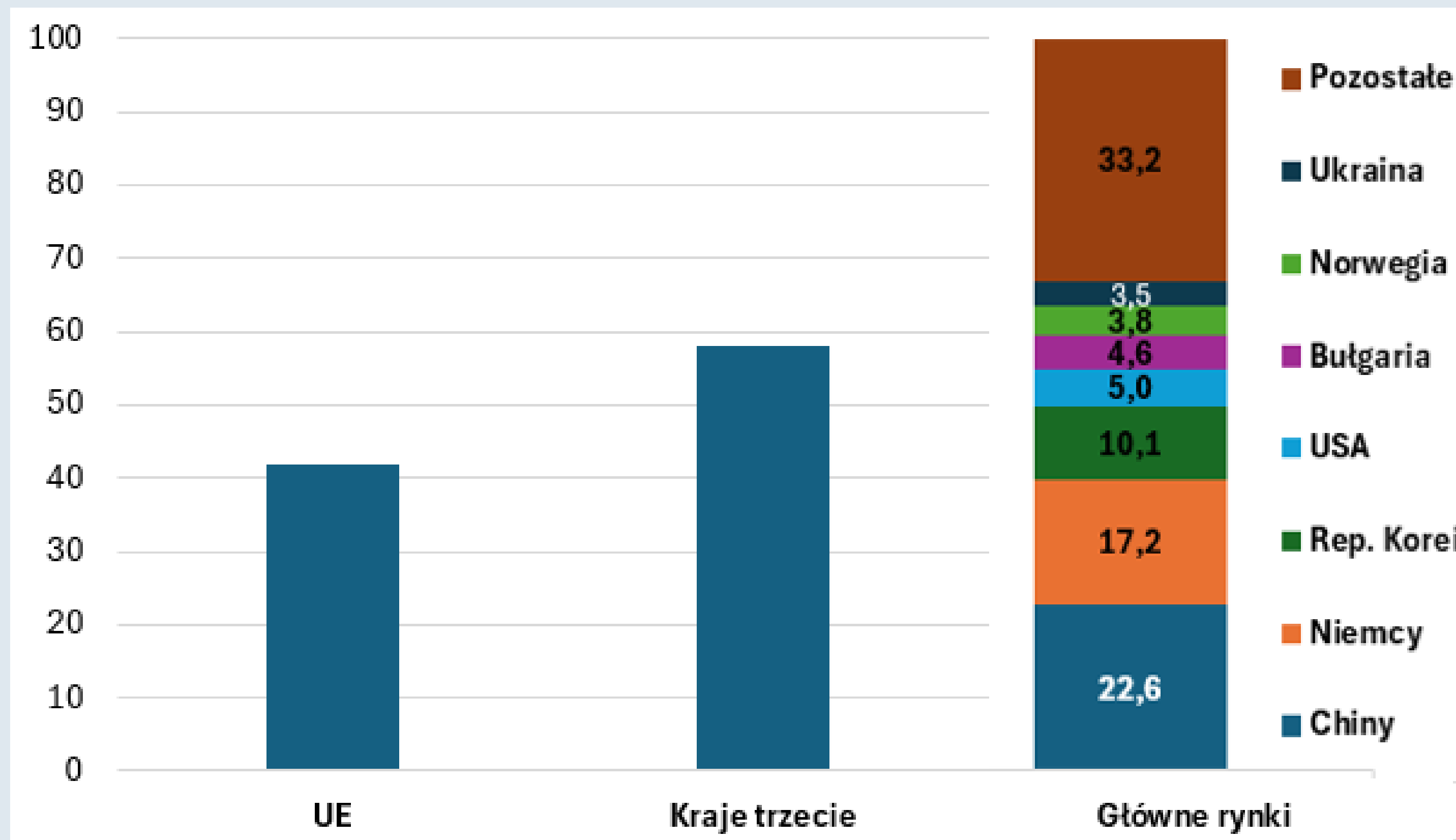
I.

Ocena zależności od dostaw polskiej gosp. – badanie podstawowe

Wyniki szczegółowe

Grupa towarowa	Lb. towarów	Udział w imporcie PL (w %)	Przykłady towarów
Rolno-spożywcze	233	1,71	Łosoś atlantycki, Świnie żywe, Mięso ze świń, Olej słonecznikowy, Rośliny żywe, Alkohol etylowy, Orzeszki ziemne, Makuchy i inne pozostałości, Brzoskwinie
Produkty mineralne	56	1,3	Rudy i koncentraty miedzi i żelaza, oleje ropy naftowej, węgiel
Produkty przemysłu chemicznego	269	1,62	Sole tlenowych i nadtlenowych kwasów metalicznych, Antysurowice i pozostałe frakcje krwi, Biodiesel i jego mieszaniny, Grafit sztuczny, Fenol, Wodoroortofosforan diamonu, Poli, Etylobenzen
Skóry	17	0,14	Torebki, Kufry, walizy, saszetki, teczki, Portfele, portmonetki itp., Skóry bydlęce lub ze zwierząt jednokopytnych z pełnymi licami,
Wyroby przemysłu drzewno-papierniczego	62	0,29	Papier, Tektura, Ścier drzewny, Naczynia stołowe i naczynia kuchenne, z drewna bambusowego, Masa celulozowa drzewna
Produkty przemysłu lekkiego	259	0,39	Rękawiczki, Tkaniny z przędzy z włókna ciągłego syntetycznego, Kwiaty sztuczne, liście i owoce oraz ich części; Koce, Ścierki
Wyroby ceramiczne	44	0,38	Złoto w stanie półproduktu, niemonetarne, Pallad i platyna w stanie surowym lub w postaci proszku, Sztuczna biżuteria, Zlewy, umywalki, Art. ze szkła, Statuetki i pozostałe art. dekoracyjne, ceramiczne
Wyroby metalurgiczne	110	0,69	Sztaby i pręty z żeliwa lub stali niestopowej, Artykuły gospodarstwa domowego, kuchenne i ich części, ze stali nierdzewnej, Folia z miedzi rafinowanej, Artykuły z niklu, Stołowe, kuchenne lub pozostałe art. gosp. domowego z aluminium, Wyroby walcowane na zimno
Wyroby przemysłu elektromaszynowego	201	3,66	Maszyny cyfrowe, Czołgi i pozostałe opancerzone pojazdy bojowe samobieżne, Samoloty i pozostałe statki powietrzne, Monitory, Aparatura odbiorcza dla telewizji, Silniki spalinowe, Silniki prądu przemiennego
Różne i pozostałe	31	1	Bomby, granaty, torpedy, miny, pociski i podobne uzbrojenie oraz jego części, Broń artyleryjska, Wyrzutnie rakiet; Artykuły i wyposażenie do ogólnych ćwiczeń fizycznych, sprzęt gimnastyczny lub lekkoatletyczny, Artykuły świąteczne, karnawałowe lub inne rozrywkowe
Łącznie	1282	11,18	

Struktura geograficzna importu towarów zależnych w 2024 r.

Zależność od państw trzecich

58%

Chiny + Rep. Korei + USA

38%

II.

Ocena zależności od dostaw polskiej gosp. – badanie rozszerzone (EXVI – wskaźnik podatności zewnętrznej)

Kryteria

I) Ryzyka wynikające z zależności od zagranicy

1. Koncentracja importu danego produktu (indeks Herfindahla-Hirschmana)
2. Możliwość zastąpienia danego produktu towarem wyprodukowanym w Polsce (udział importu PL w całkowitym eksporcie PL danego towaru)

II) Pozycja na rynku globalnym

1. Różnice cenowe
2. Przewagi komparatywne

Wyniki ogólne:

Wysoka wrażliwość – 318 towarów (26,8 mld USD – 7% importu PL)

- Sektor chemiczny (93) – dostawcy: Niemcy, Chiny, Francja.
- Rolno-spożywczym (73) – dostawcy: Norwegia, Niderlandy, Niemcy.
- Wyroby elektromaszynowe (16) – dostawcy: głównie Chiny (77%).

Na liście towarów zależnych znalazł się także szereg produktów o znaczeniu strategicznym, w tym m.in. surowce i półprodukty wykorzystywane w zaawansowanych gałęziach przemysłu (różne **metale**, zaawansowane **tworzywa sztuczne** i **związki chemiczne**) oraz **leki**.

II.

Ocena zależności od dostaw polskiej gosp. – badanie rozszerzone (EXVI – wskaźnik podatności zewnętrznej)

Skrajnie wysoką podatność na zagrożenia zewnętrzne wykazały następujące produkty:

Art. z żeliwa lub stali

- rury przewodowe ze szwem
- wyroby walcowane płaskie ze stali nierdzewnej
- sztaby i pręty, ze stali stopowej krzemowo-manganowej

Materiały i art. włókiennicze

- tkaniny bawełniane
- przędza z włókien tekstylnych roślinnych
- szarpanka rozwłókniona, bawełniana

Art. spożywcze

- ogórki i korniszony tymczasowo zakonserwowane
- szparagi przetworzone

Drzewne

- masa celulozowa drzewna
- ścier drzewny mechaniczny

Skóry

- skóry i skórki bydlęce

Paliwa

- oleje ropy naftowej

Chemiczne

- różne mieszane alkilobenzeny i mieszane alkilonaftaleny
- smoła drzewna
- d-sorbit (sorbitol)

Ryby i skorupiaki

- gładzica
- nerka (łosoś nerka), zamrożona
- węgorze przetworzone lub zakonserwowane

Wyroby z kamienia, cementu, miki szkła itp.

- kształtki ze szkła
- płyty, arkusze i pasy z miki

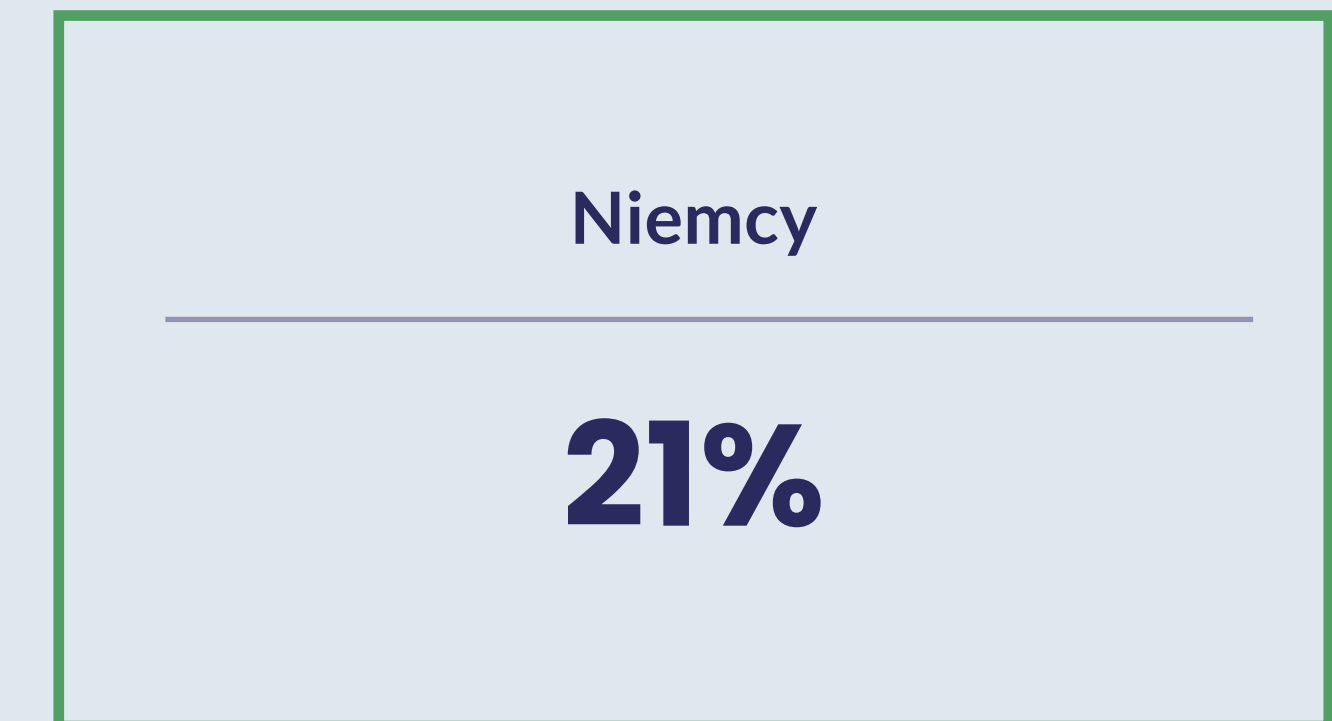
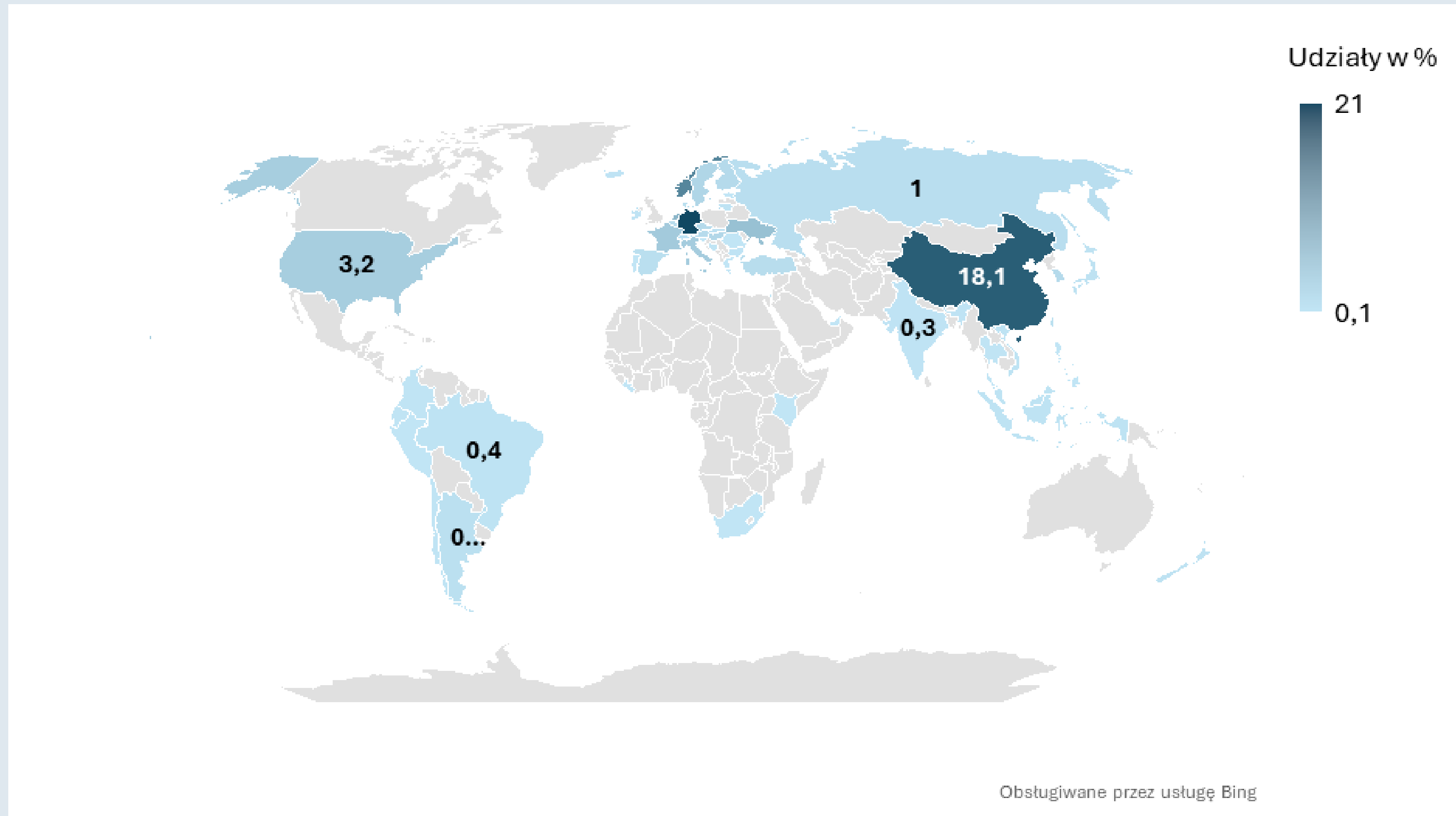
Produkty pochodzenia roślinnego

- zarodki zbóż, całe, miazdzone, płatkowane lub mielone
- orzeszki ziemne

Rudy metali

- rudy i koncentraty żelaza

Struktura geograficzna polskiego importu towarów najbardziej podatnych na zagrożenia zewnętrzne z wyłączeniem ropy

III.

Supply Chain Alert Notification (SCAN)

Cel metody: wykrycie zaburzeń w popycie i podaży

Kryteria:

1. Rosnące ceny i jednocześnie...
2. Spadająca lub wolno rosnąca podaż

Okres badania:

Średnia z trzech ostatnich miesięcy porównywana jest do średniej z tych samych miesięcy z trzech wcześniejszych lat

III.

Supply Chain Alert Notification (SCAN)

Przykładowe wyniki (III kw. 2025)

Pozycje z największą różnicą między dynamiką wolumenu a dynamiką cen

Energetyka i infrastruktura energetyczna (Prądnice (alternatory); Oleje odpadowe; Piece do obróbki cieplnej rud i metali; Grzejniki centralnego ogrzewania).

Budownictwo i materiały budowlane (Pustaki ceramiczne; Szyby specjalistyczne (odblaskowe, pochłaniające itd.); Drewno surowe iglaste, Blachy i folia z ołowiu).

Przemysł chemiczny (Alkohole cykloalkanowe / terpenowe; Tiuram; Gumy naturalne, żywice; Nawozy azotowo-fosforanowe).

Przemysł lekki / tekstylny (Kabel z włókna ciągłego sztucznego; Tkaniny z włókna ciągłego; Hafty z bawełny).

Wyzwania związane z wykorzystaniem analiz

**Opóźnienie publikacji
danych**

**Interpretacja
wyników**

**Ocena oddziaływania
na gospodarkę**

**Przełożenie na
praktykę
(rekomendacje)**

Zagadnienia do dyskusji

- Przydatność tego typu analiz dla weryfikacji zagrożeń własnej firmy.
- Możliwość współpracy w zakresie omawiania lub operacjonalizacji wniosków z analiz.

Marek Jędrejek, Departament Prawa Gospodarczego i Analiz, naczelnik wydziału
Kontakt: analizy@mrit.gov.pl